

El cas Ràfols

Si no fos per espais com Can Framis, el museu de la Fundació Vilacasa a Barcelona, seria impossible commemorar l'aventura artística d'Albert Ràfols-Casamada (Barcelona, 1923-2009).

Un sol nom per explicar la tragèdia de l'art català del segle XX. Tàpies va ser punta de llança en una forma d'entendre l'art que equiparava l'ànima de l'artista, la seva vida i adscripcions –polítiques, socials, etc.– a la seva consideració estètica. Posem, per exemple, un creador que hagués transigit amb el règim de Franco. Doncs fora. Al final hem acabat amb un monodiscurs postsituacionista anticapitalista i anticolonialista radical feminista –i uns quants *istes més*–, perjur de qualsevol cosa que rimí amb cànon i, evidentment, aliè a qualsevol aroma local.

Ràfols era fill i net de pintors, marit de la pintora Maria Girona, cofundador –l'any 1967– de la mítica escola Eina, una Bauhaus mediterrània amb glopets "Montessori"... i poeta. Podríem dir sense ironia que el seu art és la plusquamperfecta encarnació del Noucentisme en temps d'avions a reacció i embussos a les carreteres de la costa; l'hereu del Torres-Garcia

Pintura

ALBERT RÀFOLS-CASAMADA

Del 18 d'abril al 17 de juliol de 2016
 Museu Can Framis
 Estrelles: ***

més menestral –fins i tot n'adopta el guionet entre cognoms– que, arriscant ser confós amb els adeptes al *color field painting*, resta inassequible a les tendències suïcides dels abstractes nord-americans gràcies a la *joia de viure* Mediterrània.

Ràfols-Casamada fou prolífic. Encara no sabem com aguantarà el pas dels anys. Si serà bandejat pels campions de l'art políticament compromès, o incorporat al fecund cànon formal de paisatgistes de l'ànima. O sigui, si moblarà els murs del MNAC o bé els del MACBA. Les reaccions a la present exposició ens mostraran el camí.

Precisament, molts dels nostres dissenyadors i pintors en actiu –si encara en queda cap– han après teoria del color amb Ràfols-Casamada. Les seves teles ens destil·len les fites de Braque –aquell clau que després reblaria Picasso–, de Matisse, de Rothko, de Guston, de Klee... Exquisides natures mortes que suren en un mar de contrallums, que dibuixen alhora que desdibuixen espais insinuats per camps de color. Si hom restés a mig camí de la ceguesa i l'enlluernament, el més segur és que veiés un Ràfols.

I una exposició per acolorir-la. La mostra es titula "Pintura": un epígraf que diu molt més del que sembla.

Sí, hi ha una quarantena llarga d'obres de gran format, la immensa majoria realitzades durant el període 1987-1997. O sigui, a partir de l'edat legal de jubilació del mestre. I és que l'art de Ràfols no vol pressa...